

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 3.
ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.3.130>

УДК 634.2:634.7

О. І. Гриник,

к. е. н., завідувач відділу науково-організаційного, кадрового та правового забезпечення, Інститут агроекології і природокористування НААН

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9606-3414>

В. Р. Дишлик,

аспірант, Інститут агроекології і природокористування НААН

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-9242-6793>

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО САДІВНИЦТВА

О. Hrynyk,

*PhD in Economics, Head of the Department of Scientific, Organizational,
Personnel and Legal Support, Institute of Agroecology and Environmental
Management of NAAS*

V. Dyshlyk,

*Postgraduate Student, Institute of Agroecology and Environmental
Management of NAAS*

ECOLOGICAL AND ECONOMIC JUSTIFICATION FOR THE DEVELOPMENT OF ORGANIC HORTICULTURE

У статті досліджено сутність категорії органічного садівництва та його сучасний стан в Україні, а також визначено основні проблеми та перспективи розвитку галузі в умовах економічних, соціальних і природно-кліматичних викликів. Проаналізовано структуру органічного виробництва плодово-ягідної продукції, частку внутрішнього виробництва та імпорту, роль господарств населення та потенціал експорту. Розглянуто ключові напрями розвитку сектору, включаючи розширення площ під органічними насадженнями, підвищення технологічної ефективності, екологізацію виробництва, розвиток кооперації виробників та розширення ринків збуту. Особлива увага приділена економічній ефективності органічного садівництва, впливу військових дій на аграрний сектор та потенціалу адаптації галузі до сучасних викликів. Наведено обґрунтування стратегічних напрямів розвитку органічного садівництва, що сприяють забезпеченню сталого, конкурентоспроможного та екологічно безпечного виробництва плодово-ягідної продукції. Результати дослідження можуть бути використані для формування державної політики, планування інвестицій і розвитку експортного потенціалу українського органічного садівництва.

This study examines the concept of organic horticulture and its current development in Ukraine, highlighting the sector's ecological, economic, and social importance. The research provides a comprehensive analysis of organic fruit and berry production, including the distribution of domestic output and imports, the significant role of household farms in production, and the potential for export expansion. The study emphasizes current trends in global organic markets, with increasing consumer demand in European countries, limited production capacity, and higher prices for organic products, which create strategic opportunities for Ukrainian producers to expand organic cultivation. Key challenges limiting sector growth include the limited area of certified organic land, low technological efficiency, high capital costs for establishing plantations of apples, berries, and other fruit crops, logistical and market-related risks, and climatic variability,

which require adaptive farming systems. As of 2025, Ukraine has at least 18 specialized enterprises focused on organic fruit and berry production, with total certified plantation areas estimated between 2500–5000 hectares, including large blueberry plantations considered among the largest in Europe. Strategic directions for sector development are proposed, including the expansion of organic plantation areas, improvement of technological processes, implementation of environmentally sustainable production practices, promotion of cooperation among producers, and expansion of access to domestic and international sales markets. The study also addresses the impact of ongoing military conflict on the agricultural sector, highlighting the need for resilience, adaptive production systems, and sustainable resource management. Economic incentives, such as higher export prices for berries and state grants covering up to 70% of investment costs, are critical for stimulating growth. By integrating these strategies, Ukraine can achieve sustainable, competitive, and environmentally safe production of fruit and berries, enhancing economic efficiency, export potential, and long-term stability of the sector. The findings provide a scientific basis for national policy development, investment planning, and targeted support for the growth and modernization of Ukraine's organic horticulture industry, contributing to the overall sustainability and resilience of the agricultural economy while meeting the growing demand for high-quality organic products globally.

Ключові слова: *органічне виробництво, садівництво, аграрний сектор, ринок продукції, екологічна безпека, сталий розвиток.*

Keywords: *organic production, horticulture, agricultural sector, product market, environmental safety, sustainable development.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *Інтенсивне застосування мінеральних добрив і пестицидів у традиційному садівництві підвищує врожайність, але спричиняє деградацію ґрунтів, забруднення вод та*

погіршення екологічного стану агроєкосистем, що підкреслює необхідність впровадження органічних та екологічно безпечних технологій.

Органічне садівництво, відмовляючись від синтетичних агрохімікатів та застосовуючи природоохоронні технології, сприяє відновленню родючості ґрунтів, збереженню біорізноманіття та підвищенню якості продукції, що забезпечує економічні вигоди та конкурентоспроможність на ринку.

Повномасштабна війна значно ускладнила розвиток садівництва через руйнування інфраструктури, мінування земель, скорочення трудових ресурсів та порушення логістики, що підвищує екологічні ризики. У таких умовах особливої актуальності набуває пошук ефективних і екологічно безпечних підходів до відновлення та розвитку аграрного виробництва. Розвиток органічного садівництва може стати одним із перспективних напрямів відновлення галузі, оскільки поєднує екологічні та економічні переваги, сприяє відновленню родючості ґрунтів, підвищенню екологічної безпеки виробництва та зміцненню продовольчої безпеки держави. Саме тому дослідження еколого-економічного обґрунтування розвитку органічного садівництва є важливим науковим і практичним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання становлення та функціонування ринку органічної продукції, а також технологічні аспекти екологізації сільського господарства перебувають у центрі уваги багатьох провідних учених. Теоретико-методологічні засади виробництва екологічно безпечної продукції в Україні та оцінку перспектив розвитку сектору ґрунтовно досліджено у працях Н. О. Вдовенко. Питання інституційного забезпечення та міжнародного досвіду розвитку органічного виробництва, зокрема в контексті європейських стандартів, висвітлено у дослідженнях П. Шмайзера та Т. І. Ситник.

Окремі аспекти еколого-економічних передумов збалансованого розвитку садівництва, а також аналіз сучасного стану виробництва плодово-ягідної продукції, тенденцій її виробництва, імпорту та експорту в Україні висвітлено у наукових працях М. Я. Височанської та В. В. Зубченка [1], де

обґрунтовано необхідність поєднання економічної ефективності галузі з екологічною безпекою та раціональним використанням природних ресурсів. Окрему увагу аналізу системних ризиків, факторів стримування та стратегічних перспектив саме галузі садівництва в сучасних умовах приділено у роботах Т. В. Мірзоєвої, О. В. Жарун та М. А. Коротєєва.

Окрему увагу еколого-економічній ефективності та результативності розвитку органічного садівництва з оцінкою експортного постачання продукції приділено у наукових розвідках Є. В. Мішеніна.

Водночас, попри значну кількість напрацювань, потребують додаткового вивчення питання адаптації стратегій розвитку органічного садівництва до умов воєнного стану, зокрема в контексті низьковуглецевого розвитку та відновлення пошкоджених агроєкосистем, що й обумовило вибір теми даної статті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є узагальнення сучасного стану та перспектив розвитку органічного садівництва в Україні, визначення ключових проблем і ризиків галузі, а також обґрунтування ефективних стратегічних напрямів, здатних забезпечити стабільне, конкурентоспроможне та екологічно безпечне виробництво плодово-ягідної продукції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна характеризується сприятливими ґрунтово-кліматичними умовами, що формують об'єктивні передумови для розвитку конкурентоспроможного садівництва. У порівнянні з багатьма сусідніми європейськими країнами ці фактори створюють вигідні можливості для розширення виробництва плодової продукції. Водночас, зі зростанням рівня добробуту населення відбуваються поступові зміни у структурі споживання продуктів харчування, що відображається, зокрема, на підвищенні попиту на якісні та безпечні плодоовочеві продукти. Ці тенденції сприяють розвитку органічного виробництва в садівництві, яке розглядається як один із ключових напрямів екологізації аграрного сектору та забезпечення сталого розвитку сільського господарства.

Упродовж останніх десятиліть інтенсифікація сільськогосподарського виробництва, зокрема у садівництві, яка супроводжується широким застосуванням мінеральних добрив, засобів захисту рослин та інших хімічних препаратів, призвела до посилення антропогенного навантаження на агроєкосистеми. Наслідком таких процесів стало погіршення якісного стану ґрунтових ресурсів, скорочення біорізноманіття, забруднення поверхневих і підземних вод, а також поступове виснаження природних ресурсів, що є базовою основою ефективного функціонування садівництва та сільського господарства загалом.

Одним із ключових принципів органічного садівництва є систематичне та своєчасне внесення органічних добрив, які забезпечують основне джерело живлення для рослин. Таке удобрення сприяє насиченню ґрунту мікроелементами, покращенню його фізико-хімічних властивостей та структурного стану, а також стимулює активність корисної мікрофлори, яка розкладає органічну речовину та сприяє утворенню стабільного гумусу [2].

Еколого-економічна ефективність органічного садівництва в сучасних умовах трансформації аграрного сектору проявляється через синергію двох ключових аспектів. Екологічний аспект полягає у суттєвому зниженні антропогенного навантаження на довкілля та ініціюванні процесів регенерації природних екосистем. Зокрема, перехід на органічні стандарти сприяє декарбонізації виробництва через зменшення викидів парникових газів та підвищення секвестрації вуглецю в багаторічних насадженнях. Економічний аспект реалізується шляхом формування вищої доданої вартості продукції, що забезпечує вітчизняним виробникам вихід на преміальні світові аграрні ринки та стимулює стабільний попит на якісну плодово-ягідну продукцію в довгостроковій перспективі [3].

Станом на 2024 рік в Україні площа земель, що використовуються у системі органічного землеробства, становить близько 349,3 тис. га, що складає приблизно 0,8 % від загальної площі сільськогосподарських угідь країни. У секторі органічного виробництва функціонує 364 оператори, які

здійснюють діяльність у сфері вирощування, переробки та обігу органічної продукції. Попри відносно невелику частку органічних земель у загальній структурі сільськогосподарського використання, цей сектор демонструє поступовий розвиток та зберігає потенціал для подальшого зростання [4].

У довоєнний період розвиток органічного виробництва характеризувався більш динамічними темпами. Зокрема, у 2021 році площа сертифікованих органічних сільськогосподарських земель в Україні перевищувала 422 тис. га, а кількість операторів органічного ринку складала 528. Проте повномасштабна військова агресія призвела до суттєвих втрат аграрного сектору, включаючи тимчасову втрату частини земель, порушення логістичних ланцюгів, скорочення виробничих потужностей та ускладнення ведення господарської діяльності. У результаті частина органічних господарств була змушена припинити або тимчасово обмежити свою діяльність.

Незважаючи на складні умови, органічний сектор України поступово адаптується до нових економічних і соціально-екологічних викликів. Збереження значної площі органічних угідь та функціонування операторів органічного виробництва свідчать про наявність потенціалу для подальшого відновлення та розвитку галузі, зокрема у напрямі виробництва екологічно безпечної продукції та зміцнення позицій України на міжнародному ринку органічної продукції.

Разом з тим, Попит на органічну плодово-ягідну продукцію на європейському ринку демонструє стійку тенденцію до зростання. У 2024 році роздрібні продажі органічної продукції в Європі досягли рекордних 58,7 млрд євро (+4,1 %), а Швейцарія має найвищу частку органічної продукції на харчовому ринку — 12,3 %. Очікується, що виробництво органічної продукції в Україні й надалі зростатиме, адже європейські органічні площі залишилися практично стабільними і не здатні повністю задовольнити стійкий попит. Рівень споживання органічних продуктів у провідних країнах

зростає швидше, ніж власне виробництво, що відкриває додаткові експортні можливості для українських садівників [5].

З метою більш детального аналізу розвитку органічного садівництва в Україні було здійснено узагальнення інформації щодо діяльності підприємств, які спеціалізуються на виробництві органічної плодово-ягідної продукції. Аналіз даних галузевих каталогів та відкритих джерел свідчить, що станом на 2025 рік в Україні функціонує щонайменше 18 підприємств, для яких основним напрямом діяльності є вирощування органічних плодових, ягідних та горіхоплідних культур. До цієї групи належать господарства, що спеціалізуються на вирощуванні яблук, груш, слив, ягідних культур (лохини, малини, суниці) та горіхів, тоді як виробники, орієнтовані переважно на вирощування овочевих, грибних або зернових виробництв культур, у даному аналізі не враховувалися. За наявними даними, лише частина господарств оприлюднює інформацію щодо площ органічних насаджень.

Так, відповідно до відкритих джерел, щонайменше сім підприємств зазначають конкретні показники площ, що дозволяє оцінити мінімальний масштаб органічного садівництва. Зокрема, сумарна площа органічних плодово-ягідних насаджень у цих господарствах становить понад 1000 га. Серед них окремі підприємства мають значні площі спеціалізованих насаджень, зокрема плантацій лохини, які вважаються одними з найбільших у Європі, а також великі промислові сади зерняткових культур. Водночас значна частина виробників не розкриває точні показники площ або перебуває на етапі розширення виробництва, що ускладнює точне статистичне оцінювання масштабів органічного садівництва. За оцінками міжнародних досліджень та статистичних звітів, загальна площа органічних багаторічних насаджень в Україні може становити приблизно 2500–5000 га. При цьому сучасні тенденції розвитку галузі свідчать про поступове зростання частки ягідних культур, серед яких найбільш динамічно розвивається виробництво

лохини, що зумовлено високим попитом на зовнішніх ринках та відносно високою рентабельністю її вирощування [6].

Економічна ефективність органічного садівництва підтверджується вищими закупівельними цінами на європейському ринку та державною підтримкою. Органічні ягоди (лохина, малина, суниця) реалізуються з премією 30–70 % порівняно з традиційними, а органічні яблука у роздрібному сегменті — по 3,5–4 €/кг. Додатковим потужним стимулом є державна грантова програма: у 2025 році перші чотири агровиробники отримали гранти на розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства на загальну суму 28 млн грн (до 70 % вартості проєкту, максимум 10 млн грн на один проєкт). Це дозволяє суттєво скоротити термін окупності інвестицій у закладення органічних насаджень до 4–5 років [7].

Отже, результати аналізу свідчать про наявність в Україні сформованого, хоча й відносно невеликого, сегменту органічного садівництва, який демонструє тенденції до подальшого розвитку. Поступове збільшення кількості виробників та розширення площ під ягідними культурами створюють передумови для посилення ролі органічного садівництва в структурі аграрного виробництва та підвищення його експортного потенціалу.

У цьому контексті доцільно проаналізувати структуру ринку плодово-ягідної продукції в Україні, зокрема співвідношення внутрішнього виробництва та імпорту, а також основні обсяги продукції, що її виробляють господарства населення.

Загальна ринкова пропозиція плодово-ягідної продукції в Україні формується переважно за рахунок вітчизняних виробників, частка яких становить приблизно 75–77 %. У 2020 році загальний обсяг виробництва плодів і ягід в Україні становив 2023,8 тис. тонн, що на 5 % менше порівняно з попереднім роком. Основну частку продукції виробляють господарства населення, у 2022 році їх частка склала 83,2 % або 1683,4 тис. тонн, при

цьому серед вироблених плодів вони забезпечили 82,7 %, а серед ягід – 89,6 % [8].

Дані свідчать, що внутрішнє виробництво плодово-ягідної продукції відіграє провідну роль у забезпеченні українського ринку, тоді як імпорتنі поставки обмежуються лише культурами, які не виробляються в достатньому обсязі локально, як-от цитрусові та банани. Висока частка продукції, виробленої господарствами населення, вказує на значну роль приватних домогосподарств у структурі аграрного виробництва та підкреслює соціальну значущість сектору плодово-ягідного виробництва [9]. При цьому спостерігається тенденція до стабільного скорочення обсягів виробництва порівняно з попередніми роками, що може бути зумовлено впливом економічних, кліматичних та інфраструктурних факторів, включно з впливом військових дій.

Поряд із суттєвим потенціалом, розвиток садівництва в Україні супроводжується низкою системних ризиків, які потребують виваженого еколого-економічного управління. Як зазначають Мірзоева Т.В., Жарун О.В., Коротєєв М.А., ключовими детермінантами ризику в сучасних умовах є не лише воєнні дії та спричинені ними логістичні розриви, а й зниження купівельної спроможності населення на внутрішньому ринку, що безпосередньо впливає на попит на плодово-ягідну продукцію. Окрім ринкової кон'юнктури, критичними залишаються виробничо-технологічні ризики: висока капіталомісткість закладення нових насаджень, тривалий термін окупності інвестицій та залежність від енергоємних технологій зберігання продукції. Окрему групу складають природно-кліматичні ризики, зокрема збільшення частоти аномальних погодних явищ, що в умовах органічного виробництва вимагає впровадження більш гнучких систем біологічного захисту та адаптивних технологій вирощування [10].

Ураховуючи зазначені тенденції та сучасні виклики, перед українським органічним садівництвом постає необхідність визначення стратегічних напрямів розвитку, здатних забезпечити не лише стабільне відновлення

виробництва, а й підвищення його екологічної, економічної та соціальної ефективності. Такими напрямками стають заходи, спрямовані на розширення площ під органічними насадженнями, впровадження сучасних технологій ведення садівництва, відновлення агроєкосистем, розвиток кооперації виробників та розширення ринків збуту. Нижче наведена структурована блок-схема ключових напрямів розвитку органічного садівництва в Україні в сучасних умовах (рис.1.).

Рис. 1. Основні напрями розвитку органічного садівництва в Україні

Джерело: сформовано авторами

Отже, визначено ключові напрями розвитку органічного садівництва в Україні, реалізація яких спрямована на забезпечення сталого, ефективного та конкурентоспроможного виробництва плодово-ягідної продукції. Розширення площ під органічними насадженнями передбачає відновлення пошкоджених

садів та створення нових високопродуктивних плантацій, що забезпечує стабільність виробництва та збільшення обсягів продукції на внутрішньому й зовнішньому ринках. Підвищення технологічної ефективності включає впровадження сучасних органічних технологій, систематичне внесення органічних добрив, інтегровані методи захисту рослин без застосування синтетичних пестицидів, механізацію та автоматизацію виробничих процесів, що сприяє підвищенню врожайності та покращенню якості продукції. Екологізація виробництва та відновлення агроєкосистем мінімізує негативний вплив на довкілля, зберігає біорізноманіття, активізує корисну мікрофлору ґрунтів, відновлює родючість та зменшує викиди парникових газів. Розвиток кооперації та інтеграції виробників оптимізує переробку, зберігання та збут продукції, підвищуючи економічну стійкість сектору.

Перспективний розвиток вітчизняного садівництва потребує імплементації комплексного підходу, що інтегрує технологічні інновації, екологічну відповідальність та ресурсну ефективність. Системна реалізація цих пріоритетів забезпечить не лише насичення внутрішнього ринку високоякісною продукцією, а й стратегічне зміцнення експортних позицій України на світовій арені [11].

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Аналіз стану та розвитку органічного садівництва в Україні свідчить про значний потенціал галузі, обумовлений сприятливими природно-кліматичними умовами, родючими ґрунтами та економічними передумовами для створення високопродуктивних плантацій плодово-ягідних культур. Сектор органічного виробництва демонструє поступове зростання навіть у складних економічних і військово-політичних умовах, що підтверджує його стійкість та можливості для подальшого розвитку.

Водночас існує низка обмежень, що стримують динаміку галузі: обмежені площі сертифікованих органічних угідь, недостатня технологічна ефективність, високі капітальні витрати на закладення насаджень, логістичні та ринкові ризики, а також вплив природно-кліматичних факторів. Зростання

попиту на органічну продукцію на внутрішньому та зовнішніх ринках створює сприятливі економічні стимули для розвитку галузі, підвищення її конкурентоспроможності та формування доданої вартості продукції.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі пов'язані з визначенням стратегічних заходів для забезпечення стабільного та ефективного розвитку органічного садівництва. Серед них – розширення площ під органічними насадженнями, підвищення технологічної ефективності, екологізація виробництва, розвиток кооперації та інтеграції виробників, а також розширення ринків збуту. Реалізація цих комплексних заходів дозволить сформувати сталу, конкурентоспроможну та екологічно безпечну систему виробництва плодово-ягідної продукції, зміцнити позиції України на внутрішньому та міжнародному ринках і забезпечити довгострокові перспективи розвитку органічного садівництва.

Література

1. Височанська М. Я., Зубченко В. В. Еколого-економічні основи збалансованості розвитку садівництва України. *Агроекологічний журнал*. 2023. № 3. С. 1 –29. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.3.2023.287760>.
2. Вдовенко Н. О. Перспективи виробництва екологічно чистої продукції на Україні: погляд на проблему. *Культура безпеки, екології та здоров'я*. 2016. № 10. С. 12–13.
3. Мішенін Є. В., Гриник О. І., Боцула О. І., Крохтяк О. В. Еколого-економічна ефективність розвитку органічного садівництва: реалії сьогодення. *Агросвіт*. 2025. № 20. С. 28–33. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.20.28>.
4. FiBL & IFOAM. The world of organic agriculture. URL: <https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1861-organic-world-2026.pdf> (дата звернення 01.03.2026).

5. Global organic market hits all-time high. URL: <https://www.organicresearchcentre.com/news-events/news/global-organic-market-hits-all-time-high> (01.03.2026).
6. Каталог українських виробників органічної продукції. URL: <https://organicstandard.ua/services/handbooks-and-catalogs/catalog-of-ukrainian-organic-producers> (дата звернення 02.03.2026).
7. Перші гранти в 2025 році на розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства отримали 4 агровиробники на суму 28 млн грн. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/pershi-hranty-v-2025-rotsi-na-rozvytok-sadivnytstva-iahidnytstva-ta-vynohradarstva-otrymaly-4-ahrovyrobnyky-na-sumu-28-mln-hrn> (дата звернення 03.03.2026).
8. Феняк Л. А. Розвиток органічного садівництва: реалії та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-53>.
9. Височанська М. Я., Зубченко В. В. Еколого-економічне моделювання збалансованого розвитку садівництва. *Ефективна економіка*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.40%20>.
10. Мірзоева Т. В, Жарун О. В., Коротєєв М. А. Обґрунтування перспектив розвитку садівництва в Україні з урахуванням притаманних йому ризиків. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(53). С. 124–131. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-17>.
11. Височанська М.Я., Зубченко В.В. Аспекти державного регулювання розвитку галузі садівництва. *Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Частина 1. (м. Київ, 15 травня 2025 р.). К.: ДІА, 2025. С. 35–37.

References

1. Vysochanska, M. Ya. and Zubchenko, V. V. (2023), “Ecological and economic basis of balanced development of horticulture in Ukraine”,

Agroecological journal, vol. 3, pp. 1–29, DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.3.2023.287760>.

2. Vdovenko, N. O. (2016), “Prospects for the production of environmentally friendly products in Ukraine: a look at the problem”. *Culture of safety, ecology and health*, vol. 10, pp. 12–13.

3. Mishenin, Ye. V. Hrynyk, O. I. Botsula, O. I. and Krokhtiak O. V. (2025), “Ecological and economic efficiency of organic gardening development: current realities”, *Agrosvit*, vol. 20, pp. 28–33, DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.20.28>.

4. FiBL & IFOAM (2026), “The world of organic agriculture” available at <https://www.fibl.org/fileadmin/documents/shop/1861-organic-world-2026.pdf> (Accessed 01 March 2026).

5. Organic Research centre (2026), “Global organic market hits all-time high”, available at: <https://www.organicresearchcentre.com/news-events/news/global-organic-market-hits-all-time-high> (Accessed 01 March 2026).

6. Organic Standart (2025), “Catalog of Ukrainian organic producers”, available at: <https://organicstandard.ua/services/handbooks-and-catalogs/catalog-of-ukrainian-organic-producers> (Accessed 02 March 2026).

7. Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine (2025), “In 2025, four agricultural producers received the first grants for the development of horticulture, berry growing and viticulture in the amount of UAH 28 million”, available at: <https://www.kmu.gov.ua/news/pershi-hranty-v-2025-rotsi-na-rozvytok-sadivnytstva-iahidnytstva-ta-vynohradarstva-otrymaly-4-ahrovyrobnyky-na-sumu-28-mln-hrn> (Accessed 03 March 2026).

8. Feniak, L. A. (2024), “Development of organic gardening: realities and prospects”, *Economy and Society*, [Online], vol. 62, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-53>.

9. Vysochanska, M. Ya. and Zubchenko V. V. (2025), “Ecological and economic modeling for the balanced development of horticulture, *Efektivna*

ekonomika, [Online], vol 11, DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.40%20>.

10. Mirzoieva, T. V. Zharun, O. V. and Korotieiev M. A. (2025), “Substantiation of the prospects for the development of horticulture in ukraine taking into account the risks”, *Sustainable Development of Economy*, vol. 2(53), pp. 124–131, DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-17>.

11. Vysochanska, M. Ya. and Zubchenko, V. V. (2025), “Aspects of state regulation of horticulture industry development”, *Zbalansovane pryrodokorystuvannia: tradytsii, perspektyvy ta innovatsii* [Balanced nature management: traditions, prospects and innovations], mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia [International scientific and practical conference], Part 1, DIA, Kyiv, Ukraine, pp. 35–37.

Отримано редакцією журналу / Received: 13.03.26

Прорецензовано / Revised: 17.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 20.03.26